

TER BESLISSING

Aan

**Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale
aangelegenheden**

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

nota

Kamerbrief - algemene raadsinzet nieuw Douanewetboek van de Unie

Persoonsgegevens

Datum

20 juni 2025

Notanummer

2025-0000175625

Bijlagen

1. Kamerbrief
2. Beleidsnota's

Aanleiding

- Tijdens de Ecofin van 20 juni jl. hebben de lidstaten steun uitgesproken voor de conceptteksten van de algemene raadsinzet m.b.t. het nieuw Douanewetboek van de Unie.
- In Coreper op 27 juni a.s. zal om formeel mandaat worden gevraagd t.b.v. de onderhandelingen met het Europees Parlement.
- De Kamer dient hieraan voorgaand te worden geïnformeerd over de inhoud van de raadsinzet. Dit kan met bijgevoegde Kamerbrief.

Beslispunten

- Graag uw akkoord op verzending van bijgevoegde Kamerbrief. Indien u akkoord ben, dan kunt u deze ondertekenen.
- Graag uw akkoord op het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt

Akkoord

Akkoord

Kernpunten

- In de Kamerbrief wordt verwezen naar de Nederlandse inzet in de raadsonderhandelingen, zoals eerder met de Kamer gedeeld via BNC-fiches en een non-paper. Tevens wordt toegelicht hoe deze onderwerpen zijn verwerkt in de algemene raadsinzet.
- Aangezien de Nederlandse prioriteiten goed zijn geborgd in de algemene raadsinzet, kunt u aangeven dat het kabinet voornemens is in te stemmen met het mandaat voor de onderhandelingen met het Europees Parlement.

Communicatie

Uw woordvoerder is betrokken.

Politiek/bestuurlijke context

- Tijdens het SO Ecofin d.d. 12 juni jl. heeft de VVD enkele vragen gesteld over de inhoud van de algemene raadsinzet.
- Op dat moment werd er nog onderhandeld over deze teksten, en konden deze vragen nog niet worden beantwoord.
- In deze brief worden deze vragen nu wel beantwoord.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Doc nr.	Datum	Titel doc.	Lakgronden
1	21-8-2023	Nota - stasTD - Stavaza/planning hervormingspakket douanie-unie tbv bespreking op 23/8 17.00 uur	Persoonsgegevens
2	5-9-2023	Nota - stasTD - Voortgang onderhandeling nieuw douanewetboek	Persoonsgegevens
3	27-10-2023	Nota - stasTD - Stand van zaken onderhandelingen hervorming douane-unie	Persoonsgegevens
4	11-1-2024	Nota - stasTD - Stand van zaken onderhandelingen hervorming douane-unie	Persoonsgegevens
5	23-1-2024	Nota - stasTD - Vervolgnota bijpraat nieuw DWU	Persoonsgegevens
6	25-3-2024	Nota - stasTD - Stavaza hervormingspakket douane-unie 27/03/2024	Internationaal/diplom. belang;Persoonsgegevens
7	25-11-2024	Nota - stasFB - Non-paper e-commerce Douane	Persoonsgegevens
8	17-1-2025	Nota - stasFBD - Inwerksessie hervorming douane-unie	Internationaal/diplom. belang;Persoonsgegevens
9	16-3-2025	Nota - stasFBD - Bijpraat hervorming douane-unie	Internationaal/diplom. belang;Persoonsgegevens

Ministerie van Financiën

A 12.08.2023

23/08/23-00

HEDEN – T.B.V. BIJPRAAT 23-8
TER BESPREKING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie
Verbruiksbelastingen\,
Douane en
Internationale aang.

Persoonsgegevens

nota

Stavaza/planning hervormingspakket douane-unie tbv
bespreking op 23/8 17.00 uur

Datum
21 augustus 2023

Notanummer
2023-0000191596

Bijlagen

Aanleiding

Op uw verzoek is een bespreking ingepland over de stand van zaken en de planning van de voorstellen van de Commissie over het hervormingspakket van de douane-unie. Ten behoeve van deze bespreking is in deze nota de stand van zaken en de planning van de komende maanden opgenomen. In uw agenda zijn voor de komende maanden elke zes weken momenten geprikt om u bij te praten over de stand van zaken rondom het hervormingspakket (7/9, 2/11, 11/1, 7/3, 16/5 en 4/7).

Kernpunten

- Het Spaanse voorzitterschap behandelt de voorstellen van de Commissie over de hervorming van de douane-unie de komende maanden in thematische blokken in de raads werkgroep Groep Douane Unie (GDU). Tot 1 januari zijn 2 à 3 vergaderingen per maand gepland.
- Ter voorbereiding op de inzet van NL in de onderhandelingen vindt op reguliere basis overleg plaats met het NL bedrijfsleven in een daartoe speciaal opgerichte werkgroep onder het Overleg Douane Bedrijfsleven (ODB).
- In de onderhandelingen trekken we zoveel mogelijk samen op met lidstaten die voor vergelijkbare uitdagingen staan. Dat betreffen nu in ieder geval België, Duitsland en Frankrijk.

Toelichting

Behandeling Commissievoorstel in Brussel

- De thematische blokken die het Spaanse voorzitterschap heeft gekozen voor de behandeling van het voorstel zijn:
 1. Vereenvoudiging van de douaneprocessen;
 2. E-Commerce;
 3. Datahub;
 4. Crisismanagement, Samenwerking (met andere autoriteiten en onderling), Risicomanagement en EU-Douane Autoriteit;
 5. Overtredingen en sancties.
- De eerste besprekingen van het voorstel zijn vooral bedoeld om de Commissie op de genoemde thema's het voorstel toe te laten lichten.
- Een eerste GDU vond plaats op 12 juli jl. over de vereenvoudigingen van het douaneproces die het voorstel kent. Daaruit bleek dat voorstel veel

regelmatig
update en
overleg

technisch/inhoudelijke vragen oproept bij de lidstaten. Van een inhoudelijke discussie over de meerwaarde was geen sprake.

- Een tweede GDU vond op 19 juli plaats over het thema e-commerce. Daaruit bleek dat lidstaten de problematiek van e-commerce onderkennen, maar de gekozen oplossing van de Commissie evenwel veel vragen oproept.
- De resterende blokken over de EU Data hub, de EU douaneautoriteit en overige onderwerpen (douane samenwerking, boetes) zullen in september voor de eerste keer worden besproken.
- Tijdens de besprekingen in de GDU presenteert de Commissie de voorstellen en kunnen de lidstaten vragen stellen. Volgend op iedere GDU is er de mogelijkheid om schriftelijk vragen te stellen aan de Commissie, deze worden gebundeld beantwoord en verspreid. Na de toelichting op de voorstellen door de Commissie zal het Spaans voorzitterschap overgaan tot de artikelsgewijze behandeling (naar verwachting vanaf begin oktober en uitsluitend als dan ook de vertalingen van het voorstel beschikbaar zijn).
- Op 17/18 oktober is door het Spaanse voorzitterschap ook een High Level over e-commerce gepland in Madrid. Precieze agenda daarvan is nog niet beschikbaar.
- Mogelijk zal het hervormingspakket worden geagendeerd voor de ECOFIN van december om op politiek niveau de stand van zaken van de onderhandelingen te bespreken.

Overleg met en input van NL bedrijfsleven

- Er is regulier overleg met bedrijfsleven in een apart opgezette ODB-werkgroep (Overleg Douane Bedrijfsleven) waarin het bedrijfsleven regelmatig op de hoogte zal worden gesteld van de stand van zaken van de onderhandelingen.
- Het bedrijfsleven is daarnaast nadrukkelijk uitgenodigd om inbreng te geven en *position papers* op te stellen, zodat we een duidelijk beeld hebben van wat voor het bedrijfsleven wél en niet wenselijk is. De position papers bieden bovendien de mogelijkheid om richting Commissie en andere lidstaten gedetailleerd onderwerpen onder de aandacht te brengen, vanuit het perspectief van de handel.

Overleg met andere LS, in ieder geval België, Duitsland en Frankrijk

- Op reguliere basis is er overleg met België, Duitsland en Frankrijk, landen met soortgelijke problemen en belangen met de intentie om waar mogelijk gezamenlijk op te trekken in de onderhandelingen ("like minded"). Door het maken en inbrengen van een gezamenlijk position paper, kan in de onderhandelingen het belang van deze landen met grote mainports worden belicht.
- In de loop van het onderhandelingsproces zal worden bepaald of coalitievorming met andere lidstaten ook opportuun kan zijn.

Communicatie

Niet van toepassing

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

Al ob-og-2013

719 8.30

**HEDEN – T.B.V. OVERLEG 7 SEPTEMBER
TER BESPREKING**

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale aang.

Persoonsgegevens

nota

Voortgang onderhandeling nieuw douanewetboek

Datum
5 september 2023

Notanummer
2023-0000201981

Bijlagen
1. non paper VNO-NCW

Aanleiding

Op donderdag 7 september a.s. wordt u bijgepraat over de stand van zaken van de onderhandelingen over de hervormingen van de douane-unie (eerste van tweemaandelijks ingeplande bijpraatmomenten).

Bespreekpunten

Graag praten we u in z'n algemeenheid bij en bespreken we daarnaast twee specifieke punten.

- Een eerste appreciatie van het non-paper van VNO/NCW met voorstellen m.b.t. de rol van de douanevertegenwoordiger;
- De belangrijkste vragen die zijn gesteld in het schriftelijk overleg met de Kamer over het BNC-fiche, waaronder de input van het bedrijfsleven.

Kernpunten

Non-paper VNO/NCW

- In een daartoe speciaal opgerichte ODB-werkgroep spreken we periodiek met het bedrijfsleven over de herziening van het Douanewetboek. Daarin is de uitnodiging gedaan om non-papers bij ons aan te leveren. Eind augustus is een eerste non-paper met ons gedeeld vanuit VNO-NCW.
- Het non-paper van VNO/NCW bevat een voorstel om het mogelijk te maken voor een importeur om te profiteren van de voordelen van een status van Trust and Check Trader (TCT), zonder zelf de specifieke kennis in huis te hebben om in aanmerking te komen voor TCT status. Maar door het inschakelen van een direct vertegenwoordiger met de TCT status.
- Hoewel dit een interessante gedachte is, zitten er haken en ogen aan het voorstel van VNO-NCW die niet eenvoudig oplosbaar lijken.
- Het is echter het onderzoeken waard of er andere mogelijkheden zijn waarmee op basis van de gezamenlijke kennis van importeur en direct vertegenwoordiger vereenvoudigingen toegekend kunnen worden aan de importeur. Dit past binnen het Nederlandse uitgangspunt dat ook het MKB in staat moet zijn om gebruik te maken van vereenvoudigingen van douaneprocessen.
- Deze vereenvoudigingen zo ver te laten gaan als de vereenvoudigingen die worden toegekend aan een bedrijf met een TCT-status lijkt

onrealistisch, door de beperkte mogelijkheden die de vertegenwoordiger heeft om de juistheid van de ontvangen informatie te controleren.

Kamervragen BNC-fiche

- Op 5 september was de deadline voor inbreng van het schriftelijk overleg met de Kamer over het BNC-fiche. Zodra de beantwoording van de vragen gereed is, zal deze aan u worden voorgelegd. Verwachting is dat de TK-fracties dezelfde zorgen zal opbrengen als VNO-NCW. Tijdens de bespreking met u beschikken we waarschijnlijk over de gehele inbreng en kunnen we u daarin meenemen.

Europees Parlement

- Er is contact gelegd met het bureau van Catherina Rinzema (VVD-lid EP) om ambtelijk een briefing te plannen over de hervormingen van de douaneunie. Er is nog geen datum afgesproken.
- Eind september zal zij ook een briefing ontvangen van VNO/NCW.

Andere lidstaten

- Op 23 augustus is op ambtelijk niveau gesproken met België, Duitsland en Frankrijk over de hervormingen van de douane-unie. Inhoudelijk zijn er veel vergelijkbare vragen bij de voorstellen.
- FRA is positief over de data-hub, maar heeft veel vragen over inrichting en beveiliging ervan. Duitsland is terughoudend over de data-hub en deelt veel van de vragen die ook in Nederland leven.
- Wat de EU-douaneautoriteit betreft, steunen België en Frankrijk de introductie van een EU-douaneautoriteit, maar benadrukken dat de lidstaten daarbinnen voldoende invloed moeten hebben. Duitsland heeft nog geen uiteindelijk standpunt; randvoorwaarden lijken dat de lidstaten voldoende invloed hebben en dat er geen vergaande invloed van Brussel is op het nationale risicomanagement.
- Ook het Duitse bedrijfsleven heeft zorgen o.a. over de gevolgen van de voorstellen voor het MKB. Over het afschaffen van de 150 Euro drempel zijn de meningen verdeeld. Het Belgische en Franse bedrijfsleven zijn in beginsel positief, maar hebben nog veel vragen.

Toelichting

Non-paper VNO/NCW

Het non-paper van VNO/NCW bevat drie concrete voorstellen ter aanpassing van de Commissieteksten. Hieronder wordt een korte weergave gegeven van de voorstellen, gevolgd door een eerste korte appreciatie:

1. *voordelen voor importeur op basis TCT status van een vertegenwoordiger*
VNO/NCW stelt voor om de voordelen van een TCT ook aan een importeur toe te kennen op basis van de TCT-status van de direct vertegenwoordiger van die importeur (ook als die importeur zelf geen TCT is) of, als dat niet mogelijk is, om een nieuwe vorm van vertegenwoordiging in douanezaken te introduceren; de geassocieerde vertegenwoordiger. Hiermee beogen ze een oplossing te genereren voor het feit dat het niet voor elke importeur haalbaar is om een TCT-status te bemachtigen en daarmee de daarbij behorende voordelen.

Appreciatie:

Omdat de juistheid van de gegevens (die in plaats komen van de huidige aangifte en daarmee vergelijkbare data) door de vertegenwoordiger niet op juistheid gecontroleerd kan worden, kunnen aan de importeur niet de voordelen van de TCT-status van de direct vertegenwoordiger worden toegekend. De vertegenwoordiger weet, ondanks zijn eigen goede staat van dienst, immers niet zeker of de gegevens die door de importeur worden doorgegeven wel kloppen. Alleen wanneer de importeur (ook MKB) zelf aansprakelijk is voor de juistheid van de aangiftegegevens is dit een optie. Alleen in dat geval schiet deze importeur niets op met een TCT-vertegenwoordiger, omdat de TCT voordelen van de vertegenwoordiger niet overgaan naar de niet TCT importeur.

2. Mogelijkheid voor geassocieerd vertegenwoordiger

VNO/NCW stelt daarnaast voor om een importeur toe te staan meerdere vertegenwoordigers aan te stellen voor verschillende aspecten van de invoer (bijvoorbeeld één voor douaneaspecten en één voor CBAM). Men noemt dit een 'geassocieerde vertegenwoordiger', een partij die de importeur enkel voor de fiscale zaken vertegenwoordigt. Dit door een positie in te nemen als ware zij een eigen "in house" douane afdeling die een grote mate van kennis heeft van de processen van de importeur en tevens beschikt over de T&C status. Hiermee beogen zij een oplossing te vinden voor het feit dat in het voorstel nog slechts één partij ultimo verantwoordelijk is voor de juistheid van de aangifte (zowel fiscaal als niet-fiscaal), maar de aanname is dat vrijwel geen enkele vertegenwoordiger deze alomvattende verantwoordelijkheid zal willen nemen.

Appreciatie:

Dit lijkt alleen mogelijk bij directe vertegenwoordiging. Bij indirecte vertegenwoordiging neemt de vertegenwoordiger de plaats in van de importeur. Bij meerdere indirecte vertegenwoordigers zouden er dan meerdere importeurs voor één transactie zijn. Dit staat haaks op de onderliggende gedachte om één verantwoordelijk persoon te hebben. Alleen wanneer de importeur zelf aansprakelijk is, is aan die eis voldaan. Via civiele contracten tussen de importeur en diens vertegenwoordigers zou de aansprakelijkheid van de importeur civiel kunnen worden afgewend op een vertegenwoordiger. Voor een lidstaat die verantwoordelijk is voor het innen van de juiste douanerechten is dit echter een risico: als civiele aansprakelijkheid van een vertegenwoordiger niet te gelden gemaakt kan worden en de importeur de verschuldigde invoerrechten niet kan betalen, komt moet de betreffende lidstaat de rechten afdragen.

3. Aanpassen plaats ontstaan douaneschuld

In het voorstel voor een nieuw DWU wordt ervan uitgegaan dat de schuld ontstaat op de plaats waar de importeur (of als deze wordt gebruikt; de indirect vertegenwoordiger) is gevestigd. Door VNO/NCW wordt voorgesteld om ook bij het gebruik van een directe of geassocieerde vertegenwoordiger de douaneschuld te laten ontstaan op de plaats waar deze vertegenwoordiger is gevestigd. De achterliggende gedachte hierbij is dat het verschuiven van de plaats waar de douaneschuld ontstaan is, voor het bedrijfsleven geen vereenvoudiging vormt wanneer er gebruik wordt gemaakt van een (directe) vertegenwoordiger. Deze vertegenwoordiger vervult immers alle douaneformaliteiten en beschikt ook over alle noodzakelijke informatie voor de aangifte, iets wat de importeur juist uitbesteed heeft. Vandaar stelt VNO/NCW voor om dit aan te passen in het voorstel. Ook maakt VNO/NCW zich zorgen over de positie van de NL douane

expediteurs. Zij kunnen immers op grond van het voorstel nog steeds een importeur uit een andere LS bijstaan bij het voldoen aan douanewetgeving, maar nu die importeur in eigen land de douanerechten moet voldoen, kan de inzet van de NL douane-expediteurs verminderen ten opzichte van de huidige situatie. Ook relateert VNO/NCW dit aan de perceptiekosten die NL ontvangt. Dit is ingegeven door het feit dat als de douaneschuld moet worden voldaan in de lidstaat waar de schuld ontstaat, dit zou betekenen dat voor veel goederen die via NL de EU binnen komen, de invoerrechten worden afgedragen in een andere LS (die waar de importeur is gevestigd) als gevolg waarvan ook een verschuiving van de perceptiekosten optreedt van de lidstaat waar de importeur is gevestigd naar de lidstaat waar de vertegenwoordiger is gevestigd.

Gezien de rol en waardering van de Nederlandse expediteurs in de internationale logistiek kan het voorstel om de plek van douaneschuld in het voorstel aan te passen gunstig uitpakken voor Nederland (en derhalve negatief voor andere lidstaten). Veel van de invoer die in Nederland plaatsvindt, betreft goederen die bestemd zijn voor andere lidstaten. Nu krijgt Nederland daar de perceptiekosten voor. Als deze voortaan naar de lidstaat gaan waar de importeur is gevestigd, kan dat de door Nederland ontvangen perceptiekosten verlagen. Het voorstel van VNO/NCW op dit punt lijkt dus zowel voor de NL schatkist als voor de NL douane expediteurs sector positief.

Samengevat:

- Het voorstel van VNO-NCW is gebaseerd op de aanname dat de rol van indirect vertegenwoordiger grotendeels zal verdwijnen (gelet op de risico's die het uitgangspunt van één verantwoordelijk persoon met zich brengt), en worden overgenomen door direct vertegenwoordigers. Of dit ook daadwerkelijk het geval zal zijn is nog onduidelijk. We zullen met het bedrijfsleven in gesprek gaan over de in het non-paper gedane voorstellen en bezien in hoeverre deze tijdens de onderhandelingen met succes kunnen worden ingebracht. Ook zullen wij met hen bespreken op welke wijze hun zorgen mogelijk kunnen worden weggenomen door aanvullende voorwaarden of waarborgen opnemen in de tekst.
- Daarnaast zullen we dit non-paper en mogelijke oplossingen bespreken met Duitsland, Frankrijk en België, omdat er voor een succesvolle inbreng ook steun moet zijn vanuit andere lidstaten

o *Schriftelijk Overleg BNC-fiche*

VNO/NCW heeft bij TK-fractie(s) input gegeven voor het SO over het BNC-fiche. Deze input ziet waarschijnlijk op dezelfde punten als zij in hun non-paper uiteen hebben gezet. Tijdens de bespreking op donderdag beschikken we waarschijnlijk over de SO vragen. Tijdens de bijpraat kunnen we u hierin meenemen. De concept beantwoording zal zo snel mogelijk in concept aan u worden voorgelegd.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

2/11
11.00

A/30-10-2023

HEDEN

TER BESPREKING – DONDERDAG 2 NOVEMBER 11:00 UUR

Aan

De staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale aang.

Persoonsgegevens

nota

Stand van zaken onderhandelingen hervorming douane-unie

Datum

27 oktober 2023

Notanummer

2023-0000245588

Bijlagen

1. Inzet NL

Aanleiding

Op donderdag 2 november a.s. wordt u weer bijgepraat over de stand van zaken van de onderhandelingen over de hervormingen van de douane-unie.

Bespreekpunten

- Graag bespreken we met u onderstaande punten in het algemeen en de verdere uitwerking van de Nederlandse inzet (zoals opgenomen in de bijlage bij deze nota in het specifiek).

Kernpunten

Inzet NL

- In het BNC-fiche van begin juli is een eerste NL standpunt geformuleerd. Inmiddels is zowel intern het voorstel nader bestudeerd als met externe partijen over het voorstel gesproken. Dit heeft geleid tot een nadere concretisering van het NL standpunt op de belangrijkste thema's.
- In de komende tijd zal dit steeds verder uitgewerkt kunnen worden. Graag vernemen we of u op dit punt nog bepaalde wensen heeft.

Voortgang onderhandelingen in de Raad

- In oktober 2023 is gestart met de artikelsgewijze behandeling van het voorstel van de Commissie tot hervorming van de douane-unie.
- Het Spaans voorzitterschap behandelt alleen de blokken over 'douane-processen' en 'e-commerce' per artikel. De overige blokken ('data-hub', 'risicomanagement & besturing douane-unie' en 'sancties & horizontale bepalingen') zullen pas vanaf januari 2024 onder het Belgisch voorzitterschap worden besproken.
- Verschillende lidstaten vinden dat het voorstel te veel onduidelijkheden bevat om nu al op artikelniveau te kunnen behandelen. Ierland heeft hierover zelfs een brief gestuurd aan het Spaans voorzitterschap.
- Nederland steunt de aanpak van het Spaans voorzitterschap teneinde voortgang te houden in de bespreking, en ervaart de discussies over de eerste artikelen tussen de lidstaten en met de Commissie als constructief.
- De besprekingen zijn tot nu toe nog weinig concluderend. De verwachting is dat voor de meeste artikelen meerdere onderhandelingsrondes nodig zijn.
- Half oktober heeft aanvullend nog een high level working party in Madrid plaatsgevonden, waar is gesproken over e-commerce. De uitkomst

hiervan is dat de lidstaten de maatregelen met betrekking tot e-commerce uit het voorstel van de Commissie steunen, maar (net als Nederland) aangeven dat meer nodig is om de grote volumes beheersbaar te maken. Voorstellen hiervoor zullen vanuit de lidstaten moeten komen. BEL, DUI, FRA, LUX en NED gaan daartoe in overleg met elkaar om bijv. via een non-paper gezamenlijk wijzigingsvoorstellen te kunnen doen. Ten eerste om voorwaarden die aan platforms worden gesteld ook te kunnen afdwingen en ten tweede voorstellen voor maatregelen om aan te moedigen de stroom van B2C naar B2B2C te verschuiven.

- Het Spaans voorzitterschap zal de onderhandeling over de hervorming van de douane-unie niet agenderen voor de Ecofin,

Handers
Info

Samenwerking met andere lidstaten

- Nederland trekt in de onderhandelingen nauw op met België, Duitsland, en Frankrijk, omdat de douanediens in deze landen grosso modo voor dezelfde uitdagingen staan als de NL Douane. In de voorbereiding van de Raadswerkgroepen wordt ook altijd met deze lidstaten gesproken en worden standpunten uitgewisseld.
- Op 24 en 25 september is in Potsdam met deze lidstaten in deelsessies met inhoudelijk experts uit de landen gesproken over de onderwerpen: douane-processen, e-commerce en de Datahub. Daaruit bleek dat de experts uit deze vier lidstaten veel zorgen delen, zoals over beheersbaarheid van de e-commerce stromen of over vertegenwoordiging. Voor de datahub is een eerste schets gemaakt over de mogelijke werking en toegevoegde waarde. In navolging van de Potsdam-sessies wordt door de vier landen momenteel gezamenlijk gewerkt aan een voorstel voor de technische uitwerking van de Datahub (hoe zou het kunnen werken) en een non-paper over het beter beheersbaar maken van de e-commerce stroom. Bedoeling is deze gezamenlijke uitwerking in te brengen in de besprekingen in de Raad, teneinde de verdere uitwerkingen daarvan in lijn met onze gezamenlijke standpunten verder te kunnen beïnvloeden.

Handers
Info

Overleggen met het Europees Parlement

- Het EP heeft op 23 september een zogenoemde briefing gehad van de Commissie, waarbij de rapporteur (Deirdre Clune, IER) en 4 schaduwrapporteurs (NED, DUI, FRA en ROE) zijn aangewezen. De Nederlandse schaduwrapporteur is zoals bekend Catharina Rinzema.
- Het conceptrapport van het EP is voorzien op 13 november a.s. Op basis hiervan zullen de schaduwrapporteurs tot 4 december amendementen kunnen indienen. Op 24 januari 2024 worden deze bediscussieerd door de (schaduw)rapporteurs en op 22 februari 2024 volgt behandeling in het IMCO, en in maart 2024 in het EP.
- Als het EP voor de verkiezingen een eindrapport heeft vastgesteld, zullen de besprekingen na de verkiezingen niet worden heropend. Het opgeleverde eindrapport is dan de basis voor de trilogie met de Raad.
- Inmiddels hebben meerdere overleggen met (de medewerkers van) Clune en Rinzema plaatsgevonden teneinde de Nederlandse standpunten voor het voetlicht te brengen.
- In deze overleggen heeft het EP herhaaldelijk gevraagd om concrete amendementen. Omdat de raadsbehandeling pas net is begonnen en de uitwerking van de Nederlandse standpunten nog verder wordt vormgegeven, is het lastig om de Nederlandse inzet al te vertalen naar

concrete amendementen voor het gehele commissievoorstel. Wel is de Nederlandse al zo concreet mogelijk gemaakt en toegespitst op (groepen) artikelen uit de Verordening, hetgeen met de ondersteuning van de rapporteur gedeeld is.

• Het betreft hier met name de volgende punten:

- Voor e-commerce is in de voorstellen veel meer nodig om de enorme hoeveelheid aangiften behapbaar te maken voor de douane, met name voor handhaving van de niet-fiscale verplichtingen.
- Vereenvoudigingen voor Trust & Check traders (TCT's) moeten ook bereikbaar zijn voor het MKB (de voorwaarden moeten dat niet te moeilijk maken). Bepaalde vereenvoudigingen voor het bedrijfsleven zoals het beperken van de verplichting tot het stellen van financiële zekerheid moeten ook buiten de TCT status blijven bestaan voor bewezen betrouwbare bedrijven op basis van de huidige AEO-criteria.
- Over de introductie van een EU data hub bestaat nog te veel onduidelijkheid in de voorstellen. LS moeten in ieder geval voldoende zeggenschap en ruimte hebben om eigen keuzes te maken. En ook voldoende controle over de eigen data (bescherming van data) bij gebruik van de EU data hub.
- Een raamwerk is nodig met betrekking tot het "comply or explain" principe bij het acteren op EU-risicomanagement signalen. Zo een raamwerk moet de LS meer zekerheid bieden over wat de gevolgen zijn als een controle-aanbeveling van de EU-douaneautoriteit niet wordt opgevolgd door de douanediens ten, bijv. in verband met nationale prioritering van de beschikbare capaciteit.
- De periode voor tijdelijke opslag moet 90 dagen blijven. De voorgestelde periode van 3 tot 6 dagen zal immers naar verwachting tot grote problemen leiden in de afhandeling van goederen in de grote lucht- en zeehavens.
- LS moeten ruim voldoende zeggenschap krijgen in het bestuur van een eventueel op te richten EU-douaneagentschap, de omvang van de import/export van een LS zou in dit kader meegewogen moeten worden.
- NL is tegen de onderdelen in het voorstel die zien op minimumkader voor douaneovertredingen en -boetes. NL wil de bevoegdheid behouden om zelf te bepalen of het opleggen van een boete opportuun is en welke hoogte hierbij gepast is. De omstandigheden van het geval moeten immers meegewogen kunnen worden.
- NL moet de huidige ruimte behouden om bilaterale verdragen op het gebied van informatie-uitwisseling tussen douane diensten af te sluiten. Instemming daarvoor van de Commissie – zoals de facto wordt voorgesteld – valt niet te verenigen met de nationale competentie van de LS (de nationale douanetaken).
- De voorstellen bevatten bepalingen die de Commissie de bevoegdheid geven om gedelegeerde handelingen vast te stellen. Verschillende van deze bepalingen bevatten essentiële elementen die in de Verordening zelf moeten worden opgenomen.

toegankelijk
belasting
administratie

meemeden

een
kan geen
sprake
van zijn.

flexibiliteit

72 uur aan resolutie

- Vanuit de ondersteuning van de rapporteur is aangegeven dat dit zeer behulpzaam is om te komen tot een conceptrapport. In aanloop naar 4 december kunnen we de NL punten nog aanvullen met tekstuele amendementen.
- De rapporteur, schaduwrapporteurs en hun medewerkers zullen begin 2024 een bezoek brengen aan de haven van Rotterdam. U wordt hierover nader geïnformeerd.

Overleggen met bedrijfsleven

- Iedere 5/6 weken vindt overleg plaats met vertegenwoordigers van verscheidene koepels van het bedrijfsleven in een werkgroep van het ODB.
- Tijdens deze overleggen wordt het bedrijfsleven bijgepraat over de stand van de onderhandelingen en wordt gesproken over de door het bedrijfsleven opgeleverde non-papers (o.a. over indirecte vertegenwoordiging, tijdelijk opslag en het DWU in het algemeen).
- Het laatste overleg was op woensdag 1 november jl. en het volgende overleg is op woensdag 6 december a.s. gepland. Indien het gesprek van 1 november daartoe aanleiding geeft, zullen wij u mondeling van de laatste informatie voorzien.
- Overall heeft het bedrijfsleven vooral zorg over:
 - De rol van de Nederlandse douane-expediteurs in de nieuwe situatie (deze zorg delen we en gaan we ook gezamenlijk over in gesprek met de Commissie)
 - De termijn voor tijdelijke opslag van 3-6 dagen. Dit punt steunen we en brengen we ook in.
 - De realtime toegang die douanediensden zouden moeten hebben tot de administratie van bedrijven. De zorgen hierover worden meegenomen in de Nederlandse inbreng.
 - Implementatietermijn van de EU datahub voor douanegegevens.

Communicatie
n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context
n.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

A 12.01.2024

18/1/2024 15.00

TER BESPREKING WOENSDAG 17 JANUARI

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale aang.

Persoonsgegevens

nota

Stand van zaken onderhandelingen hervorming douane-unie

Datum

11 januari 2024

Notanummer

2024-0000007039

Bijlagen

geen

Aanleiding

- Op woensdag 17 januari a.s. wordt u weer bijgepraat over de stand van zaken van de onderhandelingen over de hervormingen van de douane-unie.

Bespreekpunten

- Graag bespreken we met u onderstaande punten en de separate nota die u ontvangt over het EU-douaneagentschap.

Kernpunten

- Het (nieuwe) Belgische voorzitterschap heeft een groot aantal overleggen gepland over het DWU hervormingsvoorstel van de Commissie (Raadswerkgroepen, technische expertgroepen en een DG-overleg). Het lijkt daarmee de ambitieuze lijn van het vorige (Spaanse) voorzitterschap onverminderd voort te zetten.
- Nederland trekt in de onderhandelingen nauw op met België, Duitsland, en Frankrijk. Op 17 januari vindt een tweede like minded plaats in Parijs over e-commerce, om te werken aan een alternatief voorstel waarmee de problematiek kan worden aangepakt.
- In de afgelopen weken hebben meerdere overleggen met (de medewerkers van) Clune en Rinzema plaatsgevonden teneinde bij het EP de Nederlandse standpunten voor het voetlicht te brengen.
- Ook hebben in de afgelopen weken verschillende overleggen met het bedrijfsleven plaatsgevonden.
- U ontvangt een afzonderlijke nota, waarin een voorstel voor een verdere concretisering van de Nederlands positie ten opzichte van het EU-douaneagentschap wordt gedaan.

Toelichting

Plannen Belgisch voorzitterschap

- Het werken met de thematische blokken van het voorstel zal daarbij net als onder het Spaanse voorzitterschap de aanpak blijven. De eerste bespreekronde van de E-commerce artikelen lijkt voor nu te zijn afgesloten, al is er nog geen zicht op een compromistekst en daarmee een daadwerkelijk afronding van het thema. Over het blok douaneprocessen wordt verder gesproken. Vanaf februari worden ook de blokken

alleen
proces,
te
wennis
inhand

risicomanagement en het douaneagentschap (excl. de vestigingsplaats) besproken.

- o Op 24/25 januari vindt in Brussel een afzonderlijke expertsessie plaats om de verschillende logistieke processen (flows) te bespreken in het hervormingspakket voor het DWU. De Commissie zal deze presenteren. Insteek daarbij is informatieverschaffing (geen discussie over artikelen) en daarmee alle lidstaten mee te nemen in de voorgestelde concepten.
- o Het Belgische voorzitterschap houdt de mogelijkheid open van een voortgangsrapport dan wel beleidsoriëntatie in de ECOFIN van 21 juni. Dit zal vermoedelijk pas in mei duidelijk worden.
- o Mogelijk staat het Belgische voorzitterschap onder druk van de Commissie om voortgang te maken met dit dossier. Dit heeft er ook mee te maken dat de Commissie verwacht dat Hongarije (voorzitter na België) het dossier niet verder zal brengen. Bovendien zijn er in 2024 ook EP-verkiezingen en treedt er een nieuwe Commissie aan.

Samenwerking met andere lidstaten

- Nederland trekt in de onderhandelingen nauw op met België, Duitsland, en Frankrijk, omdat de douanediens ten in deze landen grosso modo voor dezelfde uitdagingen staan als de Nederlandse Douane. In de voorbereiding van de Raadswerkgroepen wordt ook altijd met deze lidstaten gesproken en worden standpunten uitgewisseld.
- Op 17 januari vindt een tweede like minded plaats in Parijs over e-commerce (tussen Nederland, Duitsland, Frankrijk en België). Nederland zal daar voorstellen om gezamenlijk een oplossingsrichting te formuleren die in de onderhandelingen kan worden ingebracht.
- In het huidige voorstel van de Commissie zijn immers meer maatregelen nodig om de enorme groei van e-commerce behapbaar te maken voor de douanediens ten. De enorme hoeveelheid e-commerce zendingen vormt een grote uitdaging voor effectief douanetoezicht en vormt daarom een bedreiging voor de productveiligheid en consumentenbescherming in de EU.
- Een verbeterd gelijk speelveld tussen e-commerce handel en traditionele handel is wat NL betreft de juiste oplossingsrichting. Immers, producten die in grote hoeveelheden in één zending in de EU worden geïmporteerd en vervolgens aan individuele consumenten worden verkocht, zijn veel gemakkelijker te controleren dan individueel geadresseerde pakketten uit bijvoorbeeld China aan individuele consumenten in de EU.
- Daarom zou het importeren in bulk en vervolgens het opsplitsen in de individuele zendingen in de EU aantrekkelijker moeten worden gemaakt. Tijdens de bijeenkomst in Parijs zullen we vanuit NL dit toelichten en met steun van BE, FRA en DUI zullen we dit ook kunnen inbrengen in de raadswerkgroep.
- Over de uitkomst van het overleg op 17 januari wordt u tijdens de volgende bijpraat geïnformeerd (of uiteraard eerder als daartoe aanleiding is). Duitsland en Frankrijk lijken vooralsnog geïnteresseerd/open te staan met betrekking tot de Nederlandse oplossingsrichting. België is (als voorzitter) terughoudend.

Overleggen met het Europees Parlement

- Zoals bekend heeft het EP heeft op 23 september een zogenoemde briefing gehad van de Commissie, waarbij de rapporteur (Deirdre Clune, IER) en 4 schaduwrapporteurs zijn aangewezen, waaronder Catharina Rinzema.
- Inmiddels hebben meerdere overleggen met (de medewerkers van) Clune en Rinzema plaatsgevonden teneinde de Nederlandse standpunten voor het voetlicht te brengen.
- Rinzema heeft voor haar amendementen input opgevraagd bij (o.a.) de Nederlandse overheid en het Nederlandse bedrijfsleven. Deze input heeft zij volledig verwerkt in amendementen bij het rapport van Clune.
- Het betreft hier bijvoorbeeld: het schrappen van de voorwaarde die wordt gesteld aan het bedrijfsleven om realtime informatie te delen teneinde in aanmerking te komen voor de status van Trust & Check Trader; het behouden van de AEO-status; het verlengen van de mogelijkheid voor tijdelijke opslag tot 90 dagen; en het schrappen van minimum sancties.
- Van deze amendementen is (vooralsnog) niets overgenomen in het conceptrapport van Clune.
- De rapporteur, schaduwrapporteurs en hun medewerkers hebben op 11 januari 2024 een bezoek gebracht aan de haven van Rotterdam.

Overleggen met bedrijfsleven

- Iedere 5/6 weken vindt overleg plaats met vertegenwoordigers van verschillende koepels van het bedrijfsleven in een werkgroep van het Overleg Douane Bedrijfsleven (ODB).
- Tijdens deze overleggen wordt het bedrijfsleven bijgepraat over de stand van de onderhandelingen en wordt gesproken over de door het bedrijfsleven opgeleverde non-papers (o.a. over indirecte vertegenwoordiging, tijdelijk opslag en het DWU in het algemeen).
- Het laatste overleg vond plaats op 6 december 2023.
- Overall heeft het bedrijfsleven vooral zorg over:
 - De rol van de Nederlandse douane-expediteurs in de nieuwe situatie. Deze zorg delen we.
 - De termijn voor tijdelijke opslag van 3-6 dagen. Dit punt steunen we en brengen we ook in.
 - De realtime toegang die douanediensten zouden moeten hebben tot de administratie van bedrijven. Dit punt erkennen we en zijn het eens dat dit te ver gaat en brengen we ook in namens NL.
 - Implementatietermijn van de EU-datahub voor douanegegevens
- Op 14 december 2023 vond er in Brussel een overleg plaats tussen het ODB en de Commissie over deze zorgen. DGFZ/Douane hadden dit overleg mogelijk gemaakt en waren er ook bij aanwezig. Het was een goed gesprek dat werd gewaardeerd door het ODB. Verrassend was met name dat de Commissie de T&C status ziet als iets dat voor heel veel bedrijven eenvoudig te bereiken is als zij drie jaren compliant zijn geweest (wel breder dan alleen op douanerechten) en transparant zijn wat betreft hun administratie. Het is afwachten of dit tijdens de behandeling van de Commissie voorstellen zal worden bevestigd en welke mate van transparantie dan vereist is. Permanente toegang tot een bedrijfsadministratie is immers niet realistisch.

- Op 8 januari jl. heeft een bespreking over de EU-Datashub plaatsgevonden tussen de IT-specialisten van het bedrijfsleven (naar voren geschoven door het ODB) en de IT-specialisten van de douane. De IT-specialisten van de douane hebben hun beeld gedeeld van een mogelijk inrichting van de EU-Datashub. Vervolgens is gesproken over de verwachtingen en wensen vanuit het bedrijfsleven. Het was een constructieve sessie en de verwachtingen en wensen van het bedrijfsleven zullen worden meegenomen bij de verdere gedachtevorming. Er is een vervolgsessie gepland op 7 februari a.s.

EU Douaneagentschap - toegevoegde waarde en vestigingsplaats

- In het voorstel van de Europese Commissie voor een nieuw Douanewetboek van de Unie wordt voorgesteld om een EU-douaneagentschap op te richten.
- Op dit moment in de onderhandelingen is het opportuun om het Nederlandse standpunt omtrent het EU-douaneagentschap verder in te vullen.
- Hierover ontvangt u een afzonderlijk nota, waarin een voorstel voor een verdere concretisering van de Nederlands positie ten opzichte van het EU-douaneagentschap wordt gedaan.

Communicatie

n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

n.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

EU data hub?

Ministerie van Financiën

17/01/2024

21-2-12-15

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

**Directoraat-generaal
Fiscale Zaken**

Persoonsgegevens

nota

Vervolgnota bijpraat nieuw DWU

Datum

23 januari 2024

Notanummer

2024-0000080520

Bijlagen

geen

Aanleiding

- Op 18 januari bent u bijgepraat over de stand van de onderhandelingen over de hervorming van de douane-unie.
- U hebt verzocht om een nadere toelichting op de door ons voorgestelde taak voor het EU-Douaneagentschap omtrent prioritering van de EU-taken. Ook hebt u aangegeven behoefte te hebben aan een meer inhoudelijke toelichting op de gedachtevorming omtrent e-commerce en de EU-Datahub.
- Deze toelichting en beslispunten over deze onderwerpen vindt u in deze nota.

Beslispunten

- Bent u akkoord met de inzet op een rol voor het EU-douaneagentschap omtrent prioritering binnen de Europese component van douanetaken, om zo als nationale douanediens ook budgettaire risico's waar mogelijk beter in te perken en een legitimering te creëren voor de keuzes die nationale douanediens moeten maken t.a.v. de inzet van hun beschikbare capaciteit?
- Bent u akkoord met de richting van de gedachtevorming omtrent e-commerce en de EU-Datahub?

Toelichting

Extra taak

- Momenteel ontbreekt een mechanisme voor prioritering van de fiscale en niet-fiscale taken van de douane bij de grens. Dit is een punt van aandacht omdat de douane op het maximale van haar kunnen opereert. Op het moment dat er omvangrijke taken bij komen, ontstaan er knelpunten bij de uitvoering van de overige taken.
- Dit was bijvoorbeeld het geval bij de extra controles op medische hulpmiddelen tijdens de COVID pandemie, en de (eerste periode van de) extra controles op naleving van de omvangrijke sanctiepakketten tegen Rusland en Belarus. Ook kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het stoppen van producten aan de buitengrens van de EU die komen uit een land waar een nucleaire ramp heeft plaatsgevonden.
- In de huidige situatie zijn er geen uitzonderingen mogelijk om potentiële fiscale risico's tijdelijk niet of minder te controleren om de beschikbare capaciteit in te zetten voor urgente niet-fiscale EU-taken, omdat de

lidstaat te allen tijde verantwoordelijk wordt gehouden voor de juiste afdracht van invoerrechten. Dit leidt in de praktijk tot grote nabetalingen, terwijl in bepaalde gevallen urgente niet-fiscale EU-taken terecht (tijdelijk) prioriteit behoren te krijgen.

- Om deze reden lijkt het zinvol dat het EU-douaneagentschap (het collectief van de 27 lidstaten en de Commissie) de taak krijgt om advies uit te brengen over welke EU-douanetaken te prioriteren op het moment dat te rechtvaardigen omstandigheden leiden tot een tijdelijk capaciteitsgebrek en er noodzaak is tot prioriteren, bijvoorbeeld als door geopolitieke - of andere impactvolle ontwikkelingen leiden tot aanvullende werklast voor douanediens ten. NB. In de huidige situatie wordt door de Commissie niet voldoende onderkend dat over het gehele terrein van douanetaken keuzes moeten worden gemaakt die leiden tot het noodgedwongen (tijdelijk) niet of minder uitvoeren van bepaalde opgedragen taken (m.n. fiscale taken).
- Gevolg van deze taak geven aan het EU-Douaneagentschap moet dan idealiter zijn: indien lidstaten de beschikbare capaciteit inzetten op basis van de prioritering die is voorgesteld door de management board van het EU-douaneagentschap en is bekrachtigd door de Raad, dan zou de Cie over deze periode niet zomaar alle niet-geinde invoerrechten kunnen blijven vorderen bij de lidstaat in het geval dat deze oninbaar blijken bij de importeur. Er is dan immers - op basis van een gedegen afweging - om een goede reden minder capaciteit naar de fiscale taak gegaan.
- De lidstaat bepaalt overigens wat ons betreft uiteindelijk wel altijd zelf hoe te acteren en kan dus een andere afweging maken. Het gaat bij deze taak voor het EU Douaneagentschap om de Europese component van taken en prioritering daarbinnen en laat onverlet dat we nationaal de Douane uiteindelijk aansturen vanuit de lidstaat (die ook het nationale handhavingsplan vaststelt). Het gaat dus ook nadrukkelijk niet om het structureel c.q. planmatig prioriteren van reguliere taken ten opzichte van andere reguliere taken, maar om de legitimering van valide keuzes die nationale douanediens ten moeten maken t.a.v. de inzet van hun beschikbare capaciteit. TEM-risico's zouden hierdoor deels gemitigeerd moeten kunnen worden.
- In het verlengde van de prioriteringstaak, kunnen de lidstaten in het EU-douaneagentschap ook meer aan de voorkant een collectieve beoordeling maken van potentiële (nieuwe) taken voor de douanediens ten. Immers, idealiter moet voorafgaand aan de toewijzing van een taak aan de douane eerst een kritische afweging worden gemaakt of deze wel binnen het takenpakket van de douane past. Zo ja, dan dient deze taak in principe ook te allen tijde uitgevoerd te worden (zonder afbreuk te doen aan de nationale keuzes met betrekking tot de focus van de controles). Zo niet, dan kan het EU-Douaneagentschap een krachtig signaal afgeven dat de nieuwe taak niet door douane kan worden uitgevoerd.

E-commerce

- Het voorstel van de Cie bevat een aantal bepalingen voor het vereenvoudigen van de e-commerce stroom met het doel de heffing van invoerrechten te versoepelen (bijvoorbeeld een vereenvoudigde structuur van het tarief, afzien van oorsprongsbepalingen, en uitstel van betaling door afdracht via de maandelijkse IOSS-aangifte (Import One Stop Shop)).
- Als het voorstel op deze wijze wordt ingevoerd, zal dit de e-commerce stroom (B2C) verder vereenvoudigen ten opzichte van de

reguliere stroom (B2B). Het maakt de B2C stroom dus (mogelijk) nog aantrekkelijk.

- De Cie stelt daarnaast een aantal maatregelen voor om naleving van de niet-fiscale bepalingen binnen de e-commercestroom te verbeteren (namelijk door de "deemed importer" verplichtingen op te leggen en door het beter en slimmer gebruiken van data).
- Met betrekking tot deze maatregelen is Nederland van mening dat dit no regret maatregelen zijn, maar onvoldoende om de e-commerce stroom beter beheersbaar te maken. De aantallen e-commerce pakketten zijn hiervoor simpelweg te groot en blijven naar verwachting toenemen. Daardoor lijkt effectief monitoren van de stroom en bewaken van compliance van de deemed importer niet mogelijk.
- Om deze reden onderzoekt Nederland samen met BEL, DUI en FRA, welke andere mogelijkheden er zijn om naleving van niet fiscale bepalingen wel te bewerkstelligen.
- Een van de mogelijkheden die worden onderzocht is de mogelijkheid de e-commerce stroom om te buigen van B2C naar B2B2C. Bij B2B2C worden de goederen in bulk de EU binnengebracht, en vervolgens vanuit entrepot verkocht aan de consument.
- Het voordeel hiervan is dat de douane de goederen kan controleren voordat deze individueel worden verpakt, waardoor veel minder controles nodig zijn om een goed beeld te krijgen over de volledige massa. Zo kan een container met 10.000 telefoons veel efficiënter steekproefsgewijs worden gecontroleerd dan 10.000 afzonderlijke e-commerce zendingen.
- De goederen worden dus pas in het vrije verkeer gebracht (en douanerechten worden verschuldigd) als deze het entrepot verlaten en naar de consument in de EU worden gezonden.
- Om hier succesvol in te zijn is het o.a. noodzakelijk dat de vereenvoudigingen voor e-commercestroom op gelijke wijze gelden voor de B2B stroom of mogelijk zelfs geen doorgang vinden. Op enkele bepalingen zouden daarnaast aanpassingen moeten worden gedaan die de B2B2C stroom faciliteren (zoals uitgestelde controles, en geclusterde of uitgestelde betaling van invoerrechten).
- Krachtenveld: België en Duitsland lijken door Nederland voorgestelde richting te omarmen. Hoewel Frankrijk de focus vooral op fiscaal heeft, bleek in recent overleg dat de zorgen over beheersbaarheid van de e-commerce stroom toenemen en is er interesse voor maatregelen die de e-commerce stroom meer beheersbaar. Het overleg tussen deze landen gaat door en zal mogelijk resulteren in een gezamenlijk paper/standpunt.
- Binnen Nederland wordt hier nog over afgestemd met EZK, die zich nog niet geeft uitgesproken over deze ideeën. EZK heeft hier een veelzijdige verantwoordelijk, op het gebied van productveiligheid, de digitale agenda, mededinging en ondernemerschap.

meer zicht op gevolgen impact

EU-Datahub

- Er is nog veel onzeker over hoe de EU-Datahub eruit moet komen te zien. De Cie heeft dit in haar voorstel niet verder uitgewerkt. Het is de bedoeling dat de Commissie en de lidstaten samen, na vaststelling van de verordening vorm gaan geven aan de EU-datahub.
- Dit maakt veel landen terughoudend in het innemen van een positie ten opzichte van de Datahub, hoewel ze positief staan tegenover het idee van beter gebruik van data.

gevolg

- Architecten van de Douane hebben (als voortrekker, maar in samenwerking met FRA, BEL en DUI) een mogelijke inrichting van de EU-Datashub in de vorm van een zgn. 'praatplaat' opgesteld die kan leiden tot een gezamenlijke visie over de inrichting van de EU-Datashub. De 'praatplaat' is een doordacht schema waarmee inzichtelijk is gemaakt hoe de informatiestromen lopen en wie verantwoordelijk is voor welk deel van de informatieverwerking.
- Bij het opstellen van de 'praatplaat' zijn de punten uit het BNC-fiche als uitgangspunt genomen (lidstaten houden voldoende zeggenschap en ruimte om eigen keuzes te maken, controle op de eigen data en beschikking over data uit andere lidstaten, niet afhankelijk van een centrale EU-database). De 'praatplaat' is ook besproken met het bedrijfsleven in het ODB. Het bedrijfsleven ziet problemen in een volledig centrale berichtuitwisseling via de datashub en heeft aangegeven te hechten aan de mogelijkheid om ook nationaal bepaalde informatie uit te kunnen wisselen. Ook wil het bedrijfsleven graag huidige voordelen met de port communities behouden.
- Met deze wensen van het bedrijfsleven wordt rekening gehouden bij de verdere gedachtevorming. Een nieuwe bespreking met het bedrijfsleven is gepland op 7 februari.
- Wanneer de visie voldoende stabiel is, wordt de 'praatplaat' ook aan u voorgelegd.
- Het is de bedoeling om de ideeën vervolgens te delen met de andere lidstaten zodat er een gezamenlijke visie kan worden ontwikkeld. Vervolgens kan deze gedeeld worden met de commissie.
- Het EP staat in principe positief tegenover een EU-Datashub, maar heeft geen concrete beelden bij de inrichting hiervan.

Communicatie
n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context
n.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

A/25-03-2024

27/03
10.00

TER BESPREKING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
VDI

Persoonsgegevens

nota

Stavaza hervormingspakket douane-unie 27/03/2024

Datum

25 maart 2024

Notanummer

2024-0000213716

Bijlagen

geen

Aanleiding

Op woensdag 27 maart a.s. wordt u weer bijgepraat over de stand van zaken van de onderhandelingen over de hervormingen van de douane-unie.

Bespreekpunten

Graag bespreken we met u onderstaande punten en plannen we in overleg met uw secretariaat een apart overleg in over de voorgestelde EU Datahub, om de Nederlandse positie daarop verder in te vullen.

Kernpunten

- Het Belgisch voorzitterschap wil de eerste lezing afronden voor het einde van hun termijn.
- Op 8 en 9 april wordt er in een HL Raadswerkgroep in de Raad op conceptueel niveau gesproken over de aansturing van de douane-unie.
- De afgelopen periode is het overleg en de afstemming met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven geïntensiveerd.
- Op e-Commerce is een andere richting dan nu in het voorstel staat nodig om deze stroom onder douanetoezicht te kunnen houden. Voorstellen daarvoor verkennen we in nauw overleg met EZK.
Internationaal/diplom. belang
Internationaal/diplom. belang	Eind april wordt het eindrapport verwacht.
- Komende maanden wordt gewerkt aan de oprichting van een Europees expertteam waarin de douanediens ten van de lidstaten hun onderlinge samenwerking zullen versterken.

1 en in overleg
EP

Toelichting

Voortgang onderhandelingen in de Raad

- In de raadswerkgroep is het Belgisch voorzitterschap nog steeds bezig met de eerste lezing van het Commissievoorstel. Er is voortgang maar het is tijdsintensief - soms slechts één artikel per vergadering - en LS hebben bij vrijwel alle artikelen veel vragen, m.n. om duidelijk te krijgen van de CIE wat precies bedoeld is. Vooral het doornemen van de artikelen over douaneprocessen vergt veel tijd. De behandeling van de artikelen over risicomanagement is pas onlangs gestart. Buiten kijf staat inmiddels - ook bij de CIE - dat een behoorlijk aantal artikelen herschreven zal moeten worden.
- Het Belgisch voorzitterschap staat onder druk (van o.a. de CIE) om genoeg voortgang te behouden en is dan ook voornemens de eerste lezing van alle

artikelen binnen het voorzitterschap af te ronden. Zij zullen hiervoor de frequentie van de raads werkgroepen opvoeren. In de zomer kan dan gewerkt worden aan een aangepaste tekst van het voorstel, waarover in de raads werkgroepen onder Hongaars voorzitterschap dan verder kan worden gesproken. De onderhandelingen met het Europees Parlement zullen, in deze planning, in 2025 door het Pools voorzitterschap worden gestart.

- Onderwerpen die nog niet of nauwelijks zijn besproken, zijn in ieder geval het EU-Douaneagentschap, de EU Datahub en de bepalingen met betrekking tot minimumstraffen. Over deze onderwerpen is qua (nadere) inhoudelijke duiding of het krachtenveld binnen de EU op dit moment dan ook helaas nog weinig te melden. Anderzijds biedt dit de kans om onze positie daarop verder te concretiseren.

High-Level Raads werkgroep 8 en 9 april

- Op 8 en 9 april is een high level raads werkgroep gepland (op DG-niveau). Het Belgisch voorzitterschap is voornemens om hier een conceptuele discussie te organiseren (los van de artikelen van het Commissievoorstel) over de aansturing van de douane-unie en de rollen hierbij voor de Europese Commissie, de Raad, het EU-douaneagentschap en de nationale douaneautoriteiten.
- Nederlandse positie hier zal, conform BNC-fiche en eerder door u gegeven richting, zijn dat:
 - er géén sprake kan zijn van een bevoegdheidsoverdracht van LS aan CIE;
 - de nationale douaneautoriteiten te allen tijde moeten kunnen beslissen over de inzet van de eigen capaciteit (ook nationale taken);
 - er géén zgn. *boots on the ground* in het Douaneagentschap moet worden georganiseerd; en
 - de douanedienst die het toezicht- en controlewerk t.a.v. een zending uitvoert, daarvoor op gepaste wijze middelen moet ontvangen (perceptiekosten-verdeling).

EU Datahub

- Op korte termijn zal met u een overleg worden ingepland over de EU Datahub en de ideeën die er vanuit NL zijn om die op zo'n manier vorm te geven dat voldaan wordt aan de NL-positie, zoals verwoord in het BNC-fiche en de eerder door u gegeven richting/voorwaarden.
- Tijdens dit overleg zult u worden meegenomen in de verschillen en overeenkomsten tussen de huidige situatie van gegevensuitwisseling tussen de verschillende actoren betrokken bij douane-processen en de mogelijkheden die we vanuit Douane NL zien voor een mogelijk kader van de EU Datahub (vormgegeven aan de hand eerder door u gestelde richting/voorwaarden).

Overleg Douane Bedrijfsleven

- In de afgelopen periode hebben meerdere overleggen plaatsgevonden met het bedrijfsleven, in de vorm van het ODB, zowel over de hervormingen in den brede als over de beelden die er bestaan t.a.v. de voorgestelde EU Datahub.
- In de overleggen over de EU Datahub is verder gesproken over de functionaliteiten die de EU Datahub zou moeten hebben om voor het bedrijfsleven toegevoegde waarde te bieden en aan welke randvoorwaarden de EU Datahub zou moeten voldoen, aanvullend op de door u gestelde randvoorwaarden.

same
hoopelijk

- Het bedrijfsleven heeft behoefte om de in het voorstel uitgewerkte douaneprocessen beter te begrijpen en heeft ons verzocht hen te helpen bij het verkrijgen van inzicht. Naar aanleiding hiervan is besloten om op 17 april a.s. een volledige dag samen met het ODB, in kaart te brengen hoe de douaneprocessen zijn vormgegeven in het voorstel en hoe deze zouden idealiter moeten worden vormgegeven om voor het bedrijfsleven werkbaar te zijn. Deze beelden kunnen we vanuit NL dan inbrengen in de raads werkgroepen.
- Als er meer duidelijk is over het wenselijke verloop van bepaalde douaneprocessen, kan een koppeling gemaakt worden naar benodigde data en zullen ook de sessies over de EU Datahub weer kunnen worden hervat.
- De samenwerking in Nederland met het bedrijfsleven over het voorstel gaat veel verder dan hetgeen in andere lidstaten of door de CIE mogelijk wordt geacht, maar het levert zowel ons als het bedrijfsleven nuttig informatie en inzichten op.

E-commerce

- De afgelopen weken hebben we vanuit NL veel effort gestoken in het samen met België, Frankrijk en Duitsland onderzoeken welke mogelijkheden binnen de douanewetgeving bestaan om het toezicht op het naleven van de niet-fiscale maatregelen bij e-commerce te verbeteren, vanwege de ervaren problematiek (onbeheersbare stroom in aantal pakketjes en daarmee onvoldoende grip op de niet-fiscale taak van douanediens ten).
- Eén van de mogelijkheden die wordt onderzocht, is de mogelijkheid de e-commerce stroom om te buigen van B2C naar B2B2C. Bij B2B2C worden de goederen in bulk de EU binnengebracht om vervolgens vanuit entrepot verkocht te worden aan de consument.
- Daarvoor zou het importeren in bulk en het pas daarna in de EU opsplitsen in individuele zendingen aantrekkelijker moeten worden gemaakt. De huidige e-Commerce artikelen in het voorstel zijn eigenlijk precies andersom vormgegeven: voor de invoer van individuele pakketjes regelt het voorstel een vereenvoudigd regime.
- De inschatting is echter dat uitsluitend het aantrekkelijker maken van douaneprocessen niet voldoende is om de B2C handelsstroom volledig, of op zeer impactvolle wijze, om te buigen naar B2B2C. Ook de beoogde vereenvoudigingen voor B2C zouden geheel of gedeeltelijk uit de voorstellen moeten worden gehaald.
- EZK steunt onze insteek dat het voor de consument mogelijk moet blijven om individuele pakketjes te bestellen, maar dat het met het oog op douanetoezicht en de bescherming van de samenleving op zo'n manier dient te worden gereguleerd dat het een beheersbare stroom wordt. Samen met EZK, verantwoordelijk voor markttoezicht, wordt onderzocht op welke wijze hierin gezamenlijk kan worden opgetrokken, bijv. in de Kamerbrief over Markttoezicht die beoogd is te worden verstuurd voor het zomerreces. U wordt hierin tijdig meegenomen.

Internationaal/diplom. belang

Internationaal/diplom. belang

Nauwere operationele samenwerking

- In het verlengde van de hervorming van de douane-unie wordt er ook werk gemaakt van het verbeteren van de samenwerking tussen lidstaten.
- Op de korte termijn wordt binnen de projectgroep Port Alliance de samenwerking tussen lidstaten op maritiem gebied versterkt in strijd tegen ondermijning. De Port Alliance projectgroep is een van de acties uit de zgn. *EU Roadmap to fight drug trafficking and organised crime*¹.
- Aan het einde van 2024 gaat de Port Alliance op in de Maritieme Pijler van EUCABET (EU Customs Alliance on Borders Expert Team), het brede toekomstige samenwerkingsverband voor de douanes van de EU-lidstaten. Relevant in dit kader is dat EUCAB naar verwachting op de middellange termijn de basis zal zijn voor het nieuw op te richten EU Douane agentschap.
- Nederland heeft een voortrekkersrol in de projectgroep Port Alliance en is actief betrokken bij het vormen van het expertteam, omdat het van belang is voor Nederland om vanaf het begin zichtbaar te zijn aangezien dit naar verwachting direct invloed heeft op de oprichting van het douane agentschap.
- De door het expertteam EUCABET uit te voeren taken moeten wat NL betreft ondersteunend zijn aan de inspanningen van de lidstaten en passen binnen de logistieke realiteit van de lidstaat (*one size fits none*).
- Belangrijk is dat de NL Douane zelf de ruimte heeft om de handhaving zo efficiënt en effectief mogelijk in te richten. Uitvoering en inzet van douanecapaciteit blijft immers de verantwoordelijkheid van de lidstaat blijft, er mag geen sprake zijn van overdracht van bevoegdheden (aan de CIE).

maritiem

Bezoek Duitsland

- Op 3 en 4 april brengt u een bezoek aan Duitsland (Berlijn en Hamburg).
- Tijdens uw gesprek met staatssecretaris Hölscher in Berlijn zal ook worden gesproken over de hervorming van de douane-unie.
- U ontvangt hiervoor een apart voorbereidingsdossier uiterlijk woensdag 27 maart.

Communicatie

n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

n.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

¹ U bent hierover in oktober 2023 geïnformeerd via nota DGD 237897.

T.B. Gelezen 2/12/2024

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale
aangelegenheden

nota

non-paper e-commerce Douane

Persoonsgegevens

Aanleiding

In het kader van de onderhandelingen over het nieuwe Douanewetboek van de Unie ("nDWU") worden op zeer korte termijn de artikelen die zien op e-commerce behandeld. De inzet is om tijdens het komende Poolse voorzitterschap de behandeling van alle artikelen van het nDWU af te ronden in de Raad, waarna de triloog kan starten. E-Commerce is voor Nederland een belangrijk onderdeel van het nDWU. Om de onderhandelingen voor Nederland zo goed mogelijk te beïnvloeden hebben DG FZ/DG Douane een non-paper opgesteld met een voorstel om de stroom individueel geadresseerde pakjes te beperken. Omdat dit voorstel raakvlakken heeft met terreinen van andere departementen, ligt interdepartementale afstemming via de geëigende gremia voor de hand.

Datum

25 november 2024

Notanummer

2024-0000549402

Bijlagen

1. concept non-paper

Beslispunten

1. Graag uw akkoord voor de lijn in de bijgevoegde concept non-paper waarin maatregelen worden voorgesteld om de stroom individueel geadresseerde pakketjes te verminderen.
2. Graag uw akkoord om dit non-paper interdepartementaal af te stemmen. Gestreefd wordt naar de CoCo van 10 december en aanmelden uiterlijk 2 december. Het non-paper zal na dit akkoord met de Tweede Kamer en in de Douane Raadswerkgroep worden gedeeld.

Akkoord

Akkoord

Kernpunten

- Iedere dag komen er in Nederland tussen de 3 en 3.5 miljoen individueel geadresseerde e-commercepakjes uit niet-EU landen binnen en dit aantal blijft groeien. Met deze aantallen is het voor de Douane en andere toezichthouders niet mogelijk om adequaat toezicht te houden op de juiste betaling van invoerrechten en niet-fiscale verplichtingen (bijv. productveiligheid). Doordat 80% van de e-commercestroom die Nederland binnenkomt bestemd is voor andere EU landen, heeft dit gebrek aan toezicht effect op de gehele EU.
- In het nDWU worden t.a.v. e-commercezendingen twee voorstellen gedaan: ten eerste wordt voorgesteld de huidige € 150 vrijstelling voor invoerrechten te schrappen om een level playing field te creëren tussen regulier ingevoerde producten in bulk (waarover wel invoerrechten moeten worden betaald vanwege de waarde boven de € 150 grens) en uit niet-EU landen ingevoerde individuele geadresseerde producten (waarover vrijwel

nooit invoerrechten worden geheven omdat de waarde meestal onder de € 150 ligt).

- Ten tweede worden in het nDWU vereenvoudigingen voorgesteld voor de e-commercestroom vanaf het moment dat de huidige € 150 vrijstelling voor douanerechten wordt geschrapt. Dit vanuit het idee dat daarmee de stroom voor douanediens ten beter behapbaar wordt.
- Deze voorstellen leiden volgens ons echter juist tot een nog grotere stijging van het aantal e-commercezendingen, waarmee het toezicht op deze stroom door Douane en markttoezichtautoriteiten alleen maar moeilijker wordt.
- De lijn die we in het non-paper voorstellen is om in de douaneregelgeving geen vereenvoudigen toe te staan voor deze e-commercestroom, zodat deze niet aantrekkelijker wordt. Per saldo betekent dit dat de invoer van een individueel geadresseerd pakketje mogelijk blijft, maar wel tussen de € 15-25 duurder wordt voor de consument. Onze verwachting is dat de vraag daardoor zal afnemen.
- Aanvullend stellen we in het non-paper op het gebied van btw en douanerechten vereenvoudigingen voor goederenstromen die via bulk de EU binnenkomen en pas na een periode van opslag in een douane-entrepot individueel worden doorverkocht aan consumenten. De producten worden bij verkoop uit het entrepot dan ingevoerd in de EU, waarmee de douanerechten verschuldigd zijn. Invoer in bulk wordt hierdoor makkelijker en daardoor gestimuleerd. Voor de consument leidt invoer via bulk niet tot een hogere prijs is de verwachting.
- Het voordeel van het stimuleren van de bulkstroom i.p.v. individueel geadresseerde pakketjes is dat Douane en andere toezichthouders meer tijd hebben om te controleren. Daarnaast is het effectiever, omdat het eenvoudiger is om een monster te nemen uit een zending van 1.000 dezelfde producten dan om 1.000 individueel verpakte producten afzonderlijk te moeten controleren.

Toelichting

Voorstel nDWU

Consumenten hoeven voor aankopen buiten de EU nu geen invoerrechten te betalen als de waarde van een individuele zending niet hoger is dan € 150. De btw over deze zendingen kan de verkoper/het platform bij verkoop innen van de consument en via het zogenoemde Import One Stop Shop (IOSS) afdragen aan de belastingdiensten in de lidstaten. Vrijwel alle platforms maken gebruik van deze mogelijkheid. Hierdoor brengt de afhandeling van deze zendingen aan de grens relatief weinig regeldruk met zich mee, er hoeft immers niets meer te worden betaald bij invoer. De Douane controleert wel steekproefsgewijs of de opgegeven waarde daadwerkelijk beneden de € 150 ligt.

In de voorstellen voor het nDWU wordt voorgesteld om deze vrijstelling van invoerrechten af te schaffen. Het niet betalen van invoerrechten over deze e-commerce stroom leidt op dit moment immers tot een ongelijk speelveld met reguliere importen van goederen door ondernemers, die wel altijd invoerrechten moeten betalen. Nederland steunt dit voorstel vanuit het oogpunt van gelijk speelveld voor alle marktdeelnemers.

In het nDWU wordt ook een éénloketsysteem voor douanerechten voorgesteld. Hierdoor kan de consument gelijk via de betaling aan het platform, naast de btw,

ook de douanerechten betalen. Bij de invoer geldt er dan voor douanerechten en btw een vrijstelling, omdat bij de verkoop alles al is betaald. Deze belastingen worden bij de invoer door het platform via het éénloketsysteem afgedragen aan de douane- en belastingdiensten in de lidstaten. Deze vereenvoudiging maakt het alleen maar aantrekkelijker voor bedrijven buiten de EU (China) om gebruik te maken van de individuele pakketjesstroom via het éénloketsysteem. De verwachting is dan ook dat de e-commercestroom als gevolg hiervan alleen nog maar verder zal toenemen (nog los van de autonome groei van e-commerce zendingen).

Nederlands voorstel

Voor Nederland is het belangrijk dat Douane en markttoezichtautoriteiten de goederenstroom die de EU binnenkomt goed kunnen controleren, zowel op de juiste betaling van btw en invoerrechten als op de niet-fiscale verplichtingen, zoals productveiligheid. Dat betekent dat deze stroom in omvang behapbaar moet zijn en er tijd is voor het uitvoeren van controles. Met de huidige aantallen e-commercezendingen die via Nederland de EU binnenkomen is dat niet mogelijk. Een vereenvoudiging die leidt tot een toename van de e-commercestroom is in onze optiek dan ook onwenselijk. Wij stellen daarom in het opgestelde non-paper voor het éénloketsysteem voor douanerechten niet in te voeren voor individueel geadresseerde pakketjes, maar alleen voor zendingen die in bulk de EU binnenkomen en aan consumenten worden verkocht via een douane-entrepot.

Individueel geadresseerde pakketjes blijven mogelijk, maar kost de consument meer: Een consument koopt bijv. op een website een t-shirt via een Chinese aanbieder die het als los pakketje aan de betreffende consument verzendt. De btw op deze verkoop kan net als nu via de IOSS worden afgedragen. Echter bij invoer in Nederland moet een douaneaangifte worden gedaan en moeten de douanerechten worden betaald. Als voor dat proces geen vereenvoudigde werkwijze voorhanden is, leidt dit vanwege o.a. afhandelingskosten ertoe dat het t-shirt tussen de € 15-25 duurder zal zijn dan de prijs op de Chinese website. Onze inschatting is dat deze stroom daarmee voor de individuele consument te duur wordt, waardoor de vraag afneemt en het aanbod van de Chinese website zal verschuiven naar een werkwijze waarbij gebruik wordt gemaakt van bulk invoer. Om deze gewenste verschuiving ook te ondersteunen en aantrekkelijk te maken, stellen we voor bulk invoer juist wel een vereenvoudiging voor.

In het voorbeeld ziet dat er dan als volgt uit: Het Chinese platform verscheept de t-shirts die hij aanbiedt op z'n website in bulk (bijv. 100.000 stuks) naar de EU, waar hij deze in een douane-entrepot plaatst. Door de plaatsing in het douane-entrepot is er over deze zending nog geen invoerrechten verschuldigd, omdat ze nog niet in het vrije verkeer zijn. De Douane en andere toezichthouders kunnen bij de inslag in het douane-entrepot en tijdens opslag de goederen controleren. De consument koopt ook in deze situatie via de website van het platform 1 t-shirt. De douanerechten en btw worden door het platform bij verkoop geïnd van de consument en kunnen in deze situatie via het IOSS- en het douane éénloketsysteem worden afgedragen. Het t-shirt wordt aan de consument verkocht vanuit het entrepot en vanuit daar in het vrije verkeer gebracht. Op grond van ons voorstel geldt er op dat moment een vrijstelling voor de douanerechten en btw bij invoer want die worden betaald via het IOSS en het douane éénloketsysteem. In deze methode is geen sprake van afhandelingskosten en daarmee eenvoudiger en goedkoper voor de consument. Voor de Chinese

aanbieder betekent het dat geleverd wordt vanuit een reeds in de EU aanwezige voorraad t-shirts.

In het BNC-fiche van mei 2023 heeft het vorige kabinet al aangegeven twijfels te hebben of het éénloketsysteem voor douanerechten wel bijdraagt aan het beheersbaar maken van de e-commercestroom. De Europese commissie heeft bij diverse gelegenheden ook al kenbaar gemaakt dat ze bij nader inzien ook minder overtuigd is dat de voorgestelde vereenvoudiging de beoogde uitwerking zal hebben. De inhoud van het non-paper is onlangs heel informeel bij de Europese Commissie besproken. Zij heeft aangeven hier positief tegenover te staan. Uiteraard moet het voorstel nog verder uitgewerkt en doorgesproken worden met hen en de andere lidstaten.

Ook is het voorstel op ambtelijk niveau besproken met andere departementen. Zij hebben tot dusver positief gereageerd.

Om het non-paper in Brussel breed te kunnen delen en de inhoud te kunnen bespreken met Europese Commissie en andere lidstaten, is het van belang dat het kabinet achter deze lijn staat. Via de geëigende interdepartementale afstemgremia kan het non-paper in het kabinet worden geaccordeerd. Vanwege de voortgang van de onderhandelingen van het nDWU is het belangrijk deze interdepartementale afstemming en accordering in het kabinet op korte termijn af te ronden.

Communicatie

De problemen rond de invoer van e-commerce zijn de afgelopen tijd regelmatig in het nieuws. De verwachting is dat dit Nederlandse voorstel voor een oplossing aandacht van media kan krijgen, zowel bij Nederlandse media als bij (internationale) media die Europese besluitvorming volgen. Daarom is het voorstel om proactief aandacht te besteden aan het voorstel.

- U ontvangt tegelijkertijd met de Kamerbrief een persbericht, een spreeklijn en Q&A's voor als u op dit plan bevroegd wordt.
- Daarnaast bespreken uw woordvoerders graag met u of u ook proactief media te woord wilt staan.
- Verder ontvangt u t.z.t. een voorstel voor berichten op uw social media kanalen over dit onderwerp.

Politiek/bestuurlijke context

Op 25 september 2024 heeft Nederland samen met Duitsland, Polen, Oostenrijk, Denemarken en Frankrijk in de Europese Raad voor Concurrentievermogen een oproep gedaan tot een sterke en uniforme Europese aanpak. Dit om de uitdagingen in de EU-handel aan te pakken met betrekking tot de directe invoer van producten uit derde landen die in strijd zijn met de Europese regelgeving. ✓

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Betreft lopende onderhandelingen in de EU.

Ministerie van Financiën

100: Gelezen 25/1/2025
29/1, 14³⁰-15³⁰ uur
ma 10/2, 13⁰⁰-14⁰⁰ uur

TER BESPREKING: 29 JANUARI 14:30

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale
aangelegenheden

nota

Inwerksessie hervorming douane-unie

Persoonsgegevens

Aanleiding

- Op 29 januari is met u een inwerksessie gepland m.b.t. de hervorming van de douane-unie. Deze nota geeft een overzicht van de voornaamste onderwerpen in dit dossier alsmede een presentatie die als gespreksleidraad kan dienen tijdens de inwerksessie.

Datum

17 januari 2025

Notanummer

2025-0000021035

Bijlagen

geen

Bespreekpunten

- Tijdens de inwerksessie zal worden ingegaan op de onderhandelingen over de hervorming van de douane-unie in het algemeen. Daarnaast zullen in het bijzonder de vestigingsplaats van de nieuwe EU-Douaneautoriteit en de problematiek omtrent e-commerce en met u worden besproken.
- Aanwezigen tijdens de inwerksessie zullen zijn:

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens

Kernpunten

- Op 17 mei 2023 heeft de Europese Commissie een voorstel gepubliceerd voor de hervorming van de douane-unie.
- De hervormingsplannen zijn ingegeven door de huidige druk waaronder de Europese douanediens ten opereren. De Europese Unie is de grootste interne markt van de wereld. De Europese douanediens ten houden toezicht op de goederen die de markt binnenkomen en uitgaan. Er is sprake van een enorme toename van de handelsvolumes, met name in de e-commerce, een snel toenemend aantal EU-normen die aan de grens moeten worden gecontroleerd, een veranderende geopolitieke realiteit en crises.
- Nederland onderschrijft de noodzaak van deze hervorming.
- Onderdeel van de hervorming van de douane-unie is de oprichting van een nieuwe Europese Douaneautoriteit (EUCA).

Internationaal/diplom. belang

Internationaal/diplom. belang

Internationaal/diplom. belang

Toelichting

Stand van zaken

- Op dit moment is de Raad bezig met het bepalen van een positie ten opzichte van de voorstellen. Het Pools voorzitterschap mikt erop dit uiterlijk in juni van dit jaar af te ronden.

- In maart 2024 heeft het Europees Parlement al een positie ingenomen. Het Europees Parlement stelt geen majeure wijzigingen ten opzichte van de voorstellen van de Europese Commissie voor. Tijdens uw werkbezoek aan Brussel op 5 februari spreekt u met de EP rapporteur, Dirk Gotink.
- Als de posities van de Raad en het Europees Parlement bekend zijn, kan gestart worden met de triloog. In de triloog zullen de Raad, het Europees parlement en de Europese Commissie samen de definitieve Verordeningstekst formuleren.
- De wijzigingen zullen vervolgens gefaseerd worden ingevoerd, en in 2038 zullen deze volledig moeten zijn geïmplementeerd.

Algemeen krachtenveld

- De meeste lidstaten (w.o. Nederland) steunen het voorstel in grote mate, in het bijzonder de oprichting van het EU-Douaneagentschap en de zgn. EU-Douanedatahub (zie hierna).
- Enkele lidstaten (w.o. DEN en ZWE) vinden het proces juist te snel gaan. Zij zien liever dat de wetgeving alleen wordt aangepast voor e-commerce, maar niet de invoering van de overige voorstellen.

Vereenvoudiging douaneprocessen en EU-Douanedatahub

- Het voorstel beoogt douaneprocedures te versimpelen door traditionele aangiften te vervangen door een datagestuurde in- en uitvoersystematiek op basis van de introductie van een EU-Douanedatahub voor douanegegevens (die geleidelijk de huidige IT-systemen van de Douane moet vervangen).
- De EU-Douanedatahub betreft een nieuwe wijze om informatie te vergaren, verwerken en verbinden en biedt een nieuwe mogelijkheid om risicoanalyses uit te voeren, ook op EU-niveau. Hoe de EU-Douanedatahub er precies uit komt te zien is nu nog onduidelijk.
- Nederland is voorstander van het beter gebruik van data. Wel moeten er strenge eisen worden gesteld omtrent de toegang en het gebruik van de data.

EU-Douaneagentschap

- Het voorstel voorziet in de oprichting van een EU Douaneautoriteit (EU Customs Authority, EUCA).
- De EUCA krijgt een aantal taken die specifiek in het voorstel zijn omschreven, zoals het beheer van de EU-Douanedatahub, EU brede risicobeoordeling, crisisbeheer en samenwerking met andere Europese organisaties zoals Europol en Frontex.
- Dit zijn enerzijds taken die nu nog door de Europese Commissie worden uitgevoerd en dus worden overgeheveld naar de autoriteit, en anderzijds een aantal taken dat met het voorstel wordt geïntroduceerd. Er worden geen nationale bevoegdheden overgedragen aan de EUCA.
- Gelet op de voorgestelde taken heeft de EUCA op diverse punten toegevoegde waarde, ook omdat de lidstaten door het agentschap meer invloed krijgen op het beleid van de douane-unie. Nu ligt dat vrijwel geheel bij de Europese Commissie.

Vestigingsplaats EU-Douaneagentschap

- In de voorstellen van de Commissie is zoals gebruikelijk geen voorstel gedaan voor de vestigingsplaats van de EUCA, dit is aan de Raad en het EP.

Internationaal/diplom. belang

- FRA, ITA en SPA hebben aangegeven interesse te hebben in het huisvesten van de EUCA. Andere landen zoals Polen, Ierland en Hongarije worden ook genoemd als mogelijke kandidaten.

Internationaal/diplom. belang

- Verwachting is dat in het komend half jaar, onder het Pools voorzitterschap, reeds een uitvraag zal worden gedaan welke lidstaten interesse hebben in het vestigen van de EUCA.

E-commerce

- De Commissie stelt t.a.v. e-commerce zendingen het volgende voor: de huidige € 150 vrijstelling voor invoerrechten wordt geschrapt om een *level playing field* te creëren tussen regulier ingevoerde producten in bulk (waarover wel invoerrechten moeten worden betaald vanwege de waarde boven de € 150 grens) en uit derde landen ingevoerde individuele geadresseerde producten (waarover vrijwel nooit invoerrechten worden geheven omdat de waarde meestal onder de € 150 ligt). Nederland onderschrijft dit en is voorstander van het afschaffen van deze drempelwaarde.
- Ten tweede worden vereenvoudigingen voorgesteld voor de e-commerce stroom vanaf het moment dat de huidige € 150 vrijstelling voor douanerechten wordt geschrapt. Dit vanuit het idee dat de stroom daardoor beter behapbaar wordt.
- De vereenvoudigingen vormen naar mening van Nederland echter een stimulans voor e-commerce en leiden daarmee naar verwachting tot een nog verdere stijging van het aantal e-commerce zendingen, waarmee het toezicht op deze stroom door Douane en markttoezichtautoriteiten alleen maar moeilijker wordt.
- Nederland is van mening dat deze vereenvoudigingen dus ook niet moeten worden doorgevoerd.
- Nederland (en enkele andere lidstaten) werken aan aanvullende voorstellen om deze stroom beter beheersbaar te maken, zoals vereenvoudigingen voor goederenstromen die via bulk de EU binnenkomen in een douane-entrepot en vervolgens individueel worden doorverkocht aan consumenten.
- Het voordeel van het stimuleren van de bulkinvoer i.p.v. individueel geadresseerde pakketjes is dat de Douane en andere toezichthouders meer tijd hebben om te controleren. Daarnaast is het effectiever, omdat het eenvoudiger is om een zending van 1.000 dezelfde producten te controleren dan om 1.000 individueel verpakte producten afzonderlijk. Dit idee is verwerkt in een non-paper, dat inmiddels ook naar de Tweede Kamer is verzonden.
- De Commissie en de huidige voorzitter van de Raad (Polen) zijn momenteel aan het bekijken in hoeverre het Nederlandse e-commerce idee een plek kan krijgen in een voorstel voor een aangepaste tekst van het wetsvoorstel.
- Op 5 februari zal EU Commissaris Virkkunen (executive vice-president/Tech Sovereignty, Security and Democracy) een mededeling publiceren over de aanpak van de uitdagingen rondom e-commerce platforms. De verwachting is dat dit diverse beleidsterreinen (FIN/EZ/IenW) zal raken.
- Tijdens uw werkbezoek aan Brussel op 5 februari spreekt u tijdens een lunchbijeenkomst met een aantal Europese belangenorganisaties op het terrein van e-Commerce.

Trust and Check Trader

- Het voorstel introduceert het concept van een Trust and Check Trader (TCT). Dit betreft een vervanging op termijn van de bestaande status van Authorised Economic Operator (AEO), een bewezen betrouwbare marktdeelnemer. Bedrijven met een AEO- of TCT-status worden als

betrouwbaar beschouwd en daarom gefaciliteerd door een vereenvoudigd douaneproces.

- De TCT moet boven op de voorwaarden voor AEO nog aan een aantal aanvullende criteria voldoen, waaronder het digitaal toegang geven aan de Douane tot de eigen bedrijfsadministratie. Voor de logistieke bewegingen moet deze informatietoegang realtime worden verleend. In ruil daarvoor komt een TCT in aanmerking voor verschillende aanvullende faciliteiten, zoals zelfs het zelf kunnen vrijgeven van goederen.
- Er zijn bij het bedrijfsleven zorgen dat de TCT-status niet goed bereikbaar is voor het mkb, waardoor het na het uitfasen van de AEO-status lastiger wordt voor het mkb om internationaal handel te drijven en hier concurrerend in te zijn. De inzet bij de onderhandelingen is daarom om de AEO-status naast de TCT-status te behouden.
- Dit lijkt een haalbare inzet. Veel andere lidstaten en het Europees Parlement willen dit ook.

Enig aansprakelijke persoon

- Een ander nieuw concept in het voorstel is de *enig aansprakelijke persoon*. De importeur of exporteur wordt verantwoordelijk voor de naleving van alle fiscale verplichtingen (zoals invoerrechten) en niet-fiscale verplichtingen (zoals bijv. productveiligheid). De mogelijkheid bestaat dat een (indirecte) vertegenwoordiger, bijvoorbeeld een douane-expediteur, zorg draagt voor alle douaneformaliteiten en al deze verplichtingen overneemt.
- Voor e-commercezendingen worden de verantwoordelijkheden voor de enig aansprakelijke persoon toebedeeld aan het platform waar de goederen gekocht zijn.
- Het concept van de enig aansprakelijke persoon is gunstig wat betreft de aansprakelijkheid en aanspreekbaarheid van de verantwoordelijke (rechts)persoon door de douane.
- Vanuit het bedrijfsleven zijn er zorgen over de haalbaarheid voor een douane-expediteur om de verantwoordelijkheid voor alle niet-fiscale verplichtingen van een importeur over te nemen. Zij vrezen dat deze dienst niet (financieel aantrekkelijk) kan worden aangeboden, en dat dit ten koste gaat van het "douanewerk" dat logistieke dienstverleners verrichten voor klanten.
- Er is samen met de Europese Commissie gezocht naar een oplossing, onder meer in de vorm van een ondersteunende/adviserende rol voor de importeur als AEO/TCT. Dit heeft nog niet geleid tot concrete tekst voorstellen.

Betrokkenheid bedrijfsleven

- Iedere zes weken vindt overleg plaats met vertegenwoordigers van verscheidene koepels van het bedrijfsleven in een werkgroep van het Overleg Douane Bedrijfsleven.
- Tijdens dit overleg wordt het bedrijfsleven geïnformeerd over de stand van de onderhandelingen en wordt geluisterd naar de ideeën en zorgen van bedrijven over de voorstellen van de Europese Commissie.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

- Binnen Nederland is er weinig aandacht voor de hervorming van de douane-unie. Wel is er in toenemende mate aandacht voor de problematiek omtrent het grote volumen e-commercezendingen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TvO: Gelezen 18/3/2025
Ministerie van Financiën
do 20/3 10.00-10.30

TER BESPREKING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale
aangelegenheden

Persoonsgegevens

nota

Bijpraat hervorming douane-unie

Datum
16 maart 2025

Notanummer
2025-0000079640

Bijlagen
geen

Aanleiding

Op donderdag 20 maart 2025 (10.00-10.30 uur) wordt u bijgepraat over de stand van zaken in de onderhandelingen over de hervorming van de douane-unie.

In deze nota treft u een overzicht van de belangrijkste punten.

Kernpunten

- Voor Nederland is het belangrijk om goede voortgang in de onderhandelingen te houden. De huidige wetgeving is niet meer geschikt voor de problemen waar de douane tegenaan loopt, zoals de grote stroom individueel geadresseerde zendingen die via Nederland de EU binnenkomt en het toenemend aantal verplichtingen uit andere wetgeving.
- Er zijn daarnaast acht inhoudelijke Nederlandse prioriteiten in de onderhandelingen geïdentificeerd. De stand van zaken van deze prioriteiten wordt in de toelichting beschreven.
- Het Nederlandse bedrijfsleven wordt goed op de hoogte gehouden van de stand van zaken van de onderhandelingen en hun positie wordt nadrukkelijk meegewogen bij de Nederlandse standpuntbepaling.

Internationaal/diplom. belang

- De stand van zaken van de onderhandelingen wordt naar verwachting op de Ecofin van 20 juni geagendeerd. Het is nuttig als u daar persoonlijk bij aanwezig bent.

Toelichting

Prioriteiten onderhandelingen

1. E-commerce

- Inzet van Nederland is het stimuleren van de B2B(2C) stroom ten opzichte van de B2C stroom om zo het aantal individueel geadresseerde zendingen omlaag te krijgen en de stroom behapbaar te maken.
- De ideeën van Nederland zijn samen met een aantal gelijkgestemde lidstaten (FRA, DUI, SPA, BEL) uitwerkt tot concrete artikelen voor de verordening. De verwachting is dat deze zonder grote wijzigingen hun weg zullen vinden naar het Raadscompromis.
- Daarnaast heeft de Europese Commissie in haar mededeling d.d. 5 februari 2025 een *handlings fee* voorgesteld. De verwachting is dat de

Europese Commissie op termijn komt met een verdere uitwerking van dit voorstel. Nederland zal in afwachting hiervan, in overleg met gelijkgestemde lidstaten, nadenken over een uitwerking die wat ons betreft wenselijk zou zijn. Hierin werken we samen met het ministerie van Economische Zaken en het ministerie van Buitenlandse Zaken.

2. Behoud faciliteiten en vereenvoudigingen voor mkb

- Inzet van Nederland is om faciliteiten en vereenvoudigingen in het douaneproces breed beschikbaar te houden voor bewezen betrouwbare bedrijven, o.a. binnen het mkb.
- In de onderhandelingen is gebleken dat er binnen de Raad en bij het Europees Parlement een breed draagvlak is voor het behoud van de (al bestaande) AEO-status (*authorised economic operator*), naast de (nieuwe) *Trust & Check Trader* status.
- De AEO- status kent minder zware criteria en is daarmee beter haalbaar voor het mkb. Voor Nederland is dit een goede verbetering ten opzichte van het Commissievoorstel, waarmee zoveel mogelijk faciliteiten en vereenvoudigingen ook voor mkb'ers bereikbaar blijven.

3. Proces Binnenbrengen en tijdelijke opslag

- Inzet van Nederland is het verbeteren van het proces binnenbrengen en het behoud van de 90-dagen termijn voor tijdelijke opslag.
- In de onderhandelingen is gebleken dat er binnen de Raad en bij het Europees Parlement weinig draagvlak bestaat voor het voorstel van de Europese Commissie om de termijn van tijdelijke opslag terug te brengen naar drie tot zes dagen. Er worden hier verschillende alternatieven voor geopperd, die liggen tussen de door de Europese Commissie voorgestelde termijn en de huidige 90-dagen termijn.
- Nederland zal zich blijven inzetten voor het behoud van de 90-dagen termijn. Dit is nodig om tegemoet te komen aan de logistieke werkelijkheid in de grote zeehavens.

4. Definitie Importeur

- Inzet van Nederland is het verbeteren van de definitie van 'importeur'. De definitie is in het voorstel van de Europese Commissie zo geformuleerd dat bepaalde douaneprocessen niet meer op de juiste wijze kunnen worden doorlopen.
- Binnen de Raad wordt breed gedragen dat de definitie moet worden aangepast. Het voorzitterschap heeft hiertoe een voorstel gedaan dat werkbaar is, en door Nederland kan worden geaccepteerd. Met dit voorstel wordt echter wel enige afbreuk gedaan aan de *single liable person*. Om dit te voorkomen heeft Nederland nog een andere definitie voorgesteld. Nederland zal voorlopig blijven inzetten op dit voorstel. Het voorstel van de Poolse voorzitter is een goede terugvaloptie.

5. (Externe) toetsing EU-Douanedatahub voor in gebruik name

- Inzet van Nederland is dat er een grondige toetsing van de EU-Douanedatahub plaatsvindt voordat deze formeel in gebruik wordt genomen, teneinde risico's bij de implementatie van de EU-Douanedatahub zoveel mogelijk te mitigeren.
- In de onderhandelingen blijkt dat in de Raad en bij het Europees Parlement grote voordelen worden gezien bij het gebruik van een EU-Douanedatahub, maar dat er tegelijkertijd veel zorgen leven over de

- enorme impact voor de logistiek van het niet optimaal functioneren ervan.
- De Europese Commissie heeft aangegeven hier niet voor open te staan. Dit lijkt met name een budgetkwestie te zijn. Om budget te garanderen voor bouw van de EU-Douanedatahub moet de ingebruikname ervan een voldoende feit zijn.
- Nederland zal samen met gelijkgestemde lidstaten erop in blijven zetten dat rondom de ingebruikname van de EU-Douanedatahub de juiste risicomitigerende maatregelen zullen worden genomen om een goede transitie te kunnen waarborgen met zo min mogelijk risico op verstoring van de logistieke processen.

6. Geen douaneschuld bij hoeveelheds-/waarde overschrijdingen die niet leiden tot financieel nadeel

- Inzet van Nederland is dat er geen douaneschuld ontstaat wanneer het overschrijden van waarde/hoeveelheid vermeld in een vergunning niet leidt tot financieel nadeel voor de Europese Unie. Dit vanuit het oogpunt van coulantie, en het verminderen van de druk op administratieve lasten.
- De bespreking van dit onderwerp is kortgeleden gestart. Op dit moment is nog niet goed in te schatten wat het draagvlak voor dit onderwerp is evenals de haalbaarheid. Binnen enkele weken is hier meer zicht op. ✓

7. Plaats van ontstaan van de schuld / impact op ontvangst perceptiekosten

- Nederland wil in kaart brengen welke gevolgen de wijzigingen in de plaats waar de douaneschuld ontstaat zal hebben voor Nederland, zodat hiermee rekening kan worden gehouden in de onderhandelingen over het volgende Meerjarig Financieel Kader.
- In de voorstellen van Commissie verandert in een groot aantal gevallen de plaats waar de douaneschuld ontstaat, en daarmee ook de lidstaat die de douaneschuld int en de perceptiekosten ontvangt.
- Op dit moment ontvangt Nederland jaarlijks ongeveer € 1 mld. aan perceptiekosten. Mede afhankelijk van hetgeen in de definitieve verordening komt te staan kan dit (ingrijpend) veranderen. Het is belangrijk dat de verdeling van de perceptiekosten aansluit bij de plaats waar de douanewerkzaamheden plaatsvinden.
- Het vaststellen van de hoogte (%) van de perceptiekosten is onderdeel van de MFK-onderhandelingen welke in 2025 starten.

8. Verbeteren compliance d.m.v. vertegenwoordiging

- Inzet van Nederland is om de naleving van formaliteiten door de grote groep importeurs (m.n. MKB) te bevorderen (met als positief neveneffect het behouden van de dienstverlenende sector).
- Er wordt uitgezocht of de inzet van een directe vertegenwoordiging aantrekkelijker kan worden gemaakt, bijvoorbeeld door de faciliteiten verbonden aan de AEO-status van de directe vertegenwoordiger door te laten werken. Er is hiervoor op de achtergrond meegedacht over een paper van Business Europe over dit onderwerp.
- De strekking van dit paper zal door Nederland grotendeels actief worden gesteund.

Samenwerking met het bedrijfsleven

- Iedere zes weken wordt overleg gevoerd in een speciale op de onderhandelingen gerichte werkgroep van het ODB (Overleg Douane Bedrijfsleven).
- In deze overleggen wordt het bedrijfsleven geïnformeerd over de stand van zaken van de onderhandeling en wordt gevraagd om de positie van het bedrijfsleven ten opzichte van de voorstellen.
- De positie van het bedrijfsleven wordt meegewogen in de bepaling van het Nederlandse standpunt.
- Ook wordt gezamenlijk nagedacht over oplossingen voor specifieke uitdagingen, zoals bijvoorbeeld prioriteit nummer 8 (verbeteren compliance d.m.v. vertegenwoordiging).

Vestigingsplaats EUCA

- De verwachting is dat op zijn vroegst onder het Deens voorzitterschap (tweede helft 2025) een uitvraag zal worden gedaan voor de kandidaten voor het vestigen van het EU-Douaneagentschap.

Internationaal/diplom. belang

Ecofin 20 juni 2025

- Het Pools voorzitterschap is ambitieus en voornemens in mei van dit jaar te komen met een eerste herziene versie van het gehele voorstel.
- Zij hebben hiertoe veel raads werkgroepen ingepland en de doorloopsnelheid per onderwerp is hoog.
- De stand van zaken van de onderhandelingen wordt naar verwachting op de Ecofin van 20 juni geagendeerd.
- Als de politieke druk groot genoeg is kan het zo zijn dat hier een voorstel voor een Raadscompromis zal worden gepresenteerd met de vraag om een onderhandelingsmandaat voor de triloog.
- Het is daarom nuttig als u persoonlijk bij de Ecofin aanwezig bent om de voor Nederland belangrijke punten onder de aandacht te brengen indien nodig.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.